

Raasiku Vallavalitsus
raasiku.vald@raasiku.ee
Tallinna mnt 24
75201, Harju maakond, Raasiku
vald, Aruküla alevik

Teie 22.03.2022 nr 4-3/1-1

Meie 25.03.2022 nr 7.1-2/22/6185-2

**Harjumaa Raasiku vald Vana-Postijaama tänava
kõnnitee sh valgustuse projekteerimistingimuste
kooskõlastamine märkustega**

Olete taotlenud Transpordiametilt projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastust Raasiku alevikus Vana-Postijaama tänava kõnnitee rajamiseks Harju maakonnas Raasiku vallas riigitee 11310 Aruvalla – Jägala km 19,24-19,30 kaitsevööndisse.

Eelnõu kohaselt asutakse Kivisilla I detailplaneeringut ellu viima, millega kaasneb vajadus kõnnitee sh valgustus rajamiseks Vana-Postijaama tee äärde. Vana-Postijaama tee äärde on üldplaneeringu kohaselt kavandatud perspektiivne elamuala piirkond. Eelnõule on lisatud kõnnitee eskiislahendus lisas tooduna, mille kohaselt kõnnitee on kavandamisel kohaliku teena ning ei kuulu riigitee koosseisu, kuid ca 60 m lõigus ulatub riigitee kaitsevööndisse

Tutvunud esitatud materjalidega ja võttes aluseks EhS ning majandus- ja taristuministri 5.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteeade projekteerimismid“ (edaspidi normid), esitab Transpordiamet § 99 lg 3 alusel **nõuded projekti koostamiseks riigitee 11310 kaitsevööndisse:**

1. Kõnnitee ehitamiseks koostada teeprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
2. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
3. Projekti koostamisel juhendada kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti [juhenditest](#) (www.mnt.ee).
4. Kõnnitee ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida väljaspoole riigiteealust maad vastavalt esitatud eskiislahendusele. NB! Kui kõnnitee projekteeritakse osaliselt riigitee alusele maale, tuleb projekti koosseisus esitada kasutusala seadmise joonised. Plaanidel tuua eraldi välja riigitee aluse maa kasutusse andmine tehnovõrgu teenindamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised, vms).
5. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgnevaga:
5.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“

- 5.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed ja ristuvad teed, kraavid, vooluveekogud vähemalt 50 m projekteeritava trassi asukohast mõlemas suunas.
- 5.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
- 5.4. Mõõdistada olemasolevad riigitee truubid ning hinnata truupide seisukord (vaatlus, pildistamine). Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
- 5.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
6. Selgitada välja ning arvestada kehtivate planeeringute ning varemkoostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.
7. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevöönd vastavalt EhS § 71 lg 2 ning [riikliku teeregistri](#) kohased teede numbrid ja nimetused. Projekti seletuskirjas kirjeldada projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukoht km).
8. Projektis käsitleda kõnniteega seotud riigitee liikluskorraldust (liiklussagedus ning teised vajalikud näitajad, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#)).
9. Arvestada, et Harjumaa kergliiklusteede teemaplaneeringuga on riigitee äärde kavandatud I prioriteedina kergliiklustee, mistõttu soovitame riigitee äärses lõigus kavandada jalg- ja jalgrattatee (edaspidi JJT) laiusega 2-2,5m.
10. JJT eraldada riigiteest eraldusribaga, mille minimaalne laius on (majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruses nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismid“) Normide tabeli 7.5 kohaselt lähtetaseme rahuldava ja kehtiva kiiruspääsuhul puhul 8 m. Vaheribas säilitada veeviimarid. NB! Vaheriba on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume kogumiseks, sademevete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks.
11. Riigiteega ristumisel tagada Normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10).
12. Koostada JJT tüüpistlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused olemasoleva sõidutee välimisest servast.
13. Koostada JJT ja vajadusel riigitee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Riigiteele paigaldatavad liiklusmärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613. Liiklusmärgid peavad olema paigaldatud tsingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest - DSL1-DSL3)). Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
14. Projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olevate teede katelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
15. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.
16. Vajadusel lahendada projekti maastikukujunduse osa, milles määrata ootekodade, puhkekoha, pingi, aia, heki vm haljastuse asukoht ja rajamise nõuded.

Allpool on lisatud üldised põhimõtted jalg- ja jalgrattatee valgustuse projekteerimiseks:

17. JJT Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JJT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. JJT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Riigiteele tohib JJT valgustitest sattuda heledust kuni $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$. Juhul kui JJT valgustamisel satub sõiduteele suurem keskmine heledus kui $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$, tuleb lahendada JJT ja sõidutee valgustamine tee/tänavavalgustusega või kombineeritult
18. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JJT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JJT

- valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m² kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
19. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
  20. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel Normide tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
  21. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
  22. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
  23. Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
    - 23.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JTT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
    - 23.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
  24. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
  25. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Põhjendatud juhul ja eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale Normidest ptk 8 „Tehnovõrgud“ ja Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
  26. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine.
  27. JTT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
  28. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.
  29. Koostada kululoend vastavalt „Teetööde tehnilised kirjeldused“ kehtivale kirjeldusele.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (KOV) tellimisel ehitatud JTT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JTT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Lind
juhtivspetsialist
projekteerimise osakonna taristu koostööstuste üksus

Lisa: Vana-Postijaama kõnnitee PT ASUKOHT

Krista Einama
58627026, Krista.Einama@transpordiamet.ee